

și prin năzuințele ei patriotice și-a câștigat multe merite în comitatul Zipsului.

Recursul de nulitate al d-lui Traian Doda.

(Compus de apărătorul Estvós)

(Urmare.)

VII.

Producerea dovezilor s'a făcută defectuos, ciuntată și cu vătămarea legii, deoarece originalul imprimatului, ce reprezintă obiectul acușării, nici nu s'a arătat juraților, nici nu s'a cetit înaintea acestora. Acesta stă în contradicție cu §. 49 al procedurii de presă. Este adevărat, că traducerea s'a cetit, însă atât legea, cât și praxa legii espresă pretinde să se cetască imprimatul în original și decât s'ar fi dovedit că între judecători, între jurați, sau între alte persoane aplicate în serviciul justiției se află vre unul, care nu înțelege imprimatul în original: numai atunci, la totu cazul însă numai în al 2-lea rând ar fi trebuit să se cetască traducerea.

VIII.

Imprimarele ce se țin de obiectul acușării și sunt neapărat necesare pentru înțelegerea aceluia, nu s'au cetit, vătămându-se astfel legea, ba au fost cu totul eschise dinaintea juraților.

Acusatorul public adevărat înțelege imprimatul meu cu totul altfel de cum îl înțeleg eu. Acusatorul public afirmă, că eu am vrut să agitez contra națiunii maghiare; eu însă afirm, că am vrut să informez pe alegătorii mei despre atitudinea ce au s'o ia cu ocaziunea alegerii de deputați față cu partida guvernamentală, ce 'mi sta împotriva mie și partidei mele. Mai departe acuzatorul public afirmă, că eu prin imprimatul meu țin secret a înființa Daco-România; eu însă afirm, că am vrut să pregătesc pe alegătorii mei pentru nouele alegeri de deputați dietali, cari în cercul Caransebeșului erau în ajun de a se face. Așa dera înaintea juraților sta, sau mai bine dis ar fi trebuit să stea întrebarea: ore, care din doi înțelege bine cuprinsul imprimatului meu: acuzatorul public, sau eu?

Eu totu în același timp, și în legătură unul cu altul, am dat publicității două imprimare, ce trebuiesc împreună judecate și cupănite pentru a pute face posibil ca să se înțeleasă corect și imprimatul incriminat. Unul dintre imprimările mele este epistola, ce-o adresasem președintelui dietei; al doilea imprimat al meu este apelul prin care li-am făcut alegătorilor mei cunoscut înțelesul acelei epistole. Acesta apare fără îndoială din următoarele cuvinte ale imprimatului incriminat,

carî cuvinte s'au cetit în traducere și înaintea juraților:

„Pe când pentru mai bună orientare a voastră, conform datorinței mele, vinu a vē aduce la cunoscință atinsul pasu al meu, facu într-una sē urmeze traduse în limba maternă, în întregu cuprinsul lor, literale, ce am adresat în această privință Escelenței Sale d-lui Toma de Péchy, președinte al casei reprezentanților țerei. Cetiți, esaminiți, cupăniți și consultați între Voi, și faceți-ve judecata. Numai încă două lucruri am a vē pune la inimă.“ etc.

Etă, din aceste cuvinte și din întregu cuprinsul scrisorii mele se vede fără îndoială, că epistola mea adresată către președintele dietei formază o parte întregitoare a imprimatului incriminat, așa că e imposibil a se stabili pe deplin înțelesul imprimatului meu, trasu la bănuială, fără acea epistolă. După ce însă această parte esplicătoare, lămuritoare, ba chiar întregitoare a imprimatului meu incriminat, nici în original, nici în traducere nu s'a arătat și nu s'a cetit înaintea juraților: din asta cauză — pe lângă vătămarea grea a §-lui 49 din procedura de presă — jurații peste totu n'au putut fi în poziția de a cunoșce pe deplin cauza și scrisorile mele incriminate și astfel n'au putut fi în poziția de a aduce o conșciențioasă hotărîre de condamnare sau de achitare.

IX.

Prin procedura juriului și a Tribunalului și prin sentința meritorie adusă de ambele, s'a vătămât acea parte din constituțiune, care garantază deputaților dreptul de libertate a cuvântului.

Eu adevărat fusese ales în 20 Iunie 1887 ca deputat dietal în cercul electoral al Caransebeșului și la 17 Decembrie 1887, ca deputat dietal, devenii membru al legislațiunii. În calitatea acesta adresai în luna lui Octomvrie 1887 o epistolă oficială către d-lă Péchy Tomas, pe care, asemenea în mod oficial, o comunicai la 14 Octomvrie 1887 cu alegătorii mei și acestu comunicat oficial al meu s'a pus ca obiect al acușării în cauză de presă. Imprejurarea, că în timpul numit nu m'am prezentat în parlamentu, nu mi-a schimbat calitatea mea de deputat.

Acusatorul public ar pute să dică însă, că toate aceste exemple se referesc la alte cestiuni și nu la cestiunea de naționalitate. Dér cestiunea naționalităților este totu așa un obiect constituțional și legislativ, ca ori care altă cestiune și deputatul are dreptul și datorința de a se ocupa cu ea tocmai așa, ca cu ori ce altă cestiune. Dér încă și pe terenul cestiunilor de naționalitate, unii dintre deputații sas ardeleni au continuat în cei 7—8 ani din urmă atât în presa din patriă, cât și în cea din afară, în legătură cu mișcarea cunoscută de „Schulverein“, o astfel de agitațiune,

care pentru națiunea maghiară apare cu multu mai păgubitoare, decâtu imprimatul meu. Și totuși nu s'a trasu la răspundere în asemenea modu nici un deputat sas, pentru-că guvernul și față cu aceștia a respectat imunitatea libertății de cuvânt a deputaților.

Constituțiunea maghiară are părți scrise în legi și în ordinațiuni cu putere de lege, dér are și astfelu de părți, cari, deși nu sunt scrise, au fost sancționate printr'o praxă de seculi. Unu asemenea drept constituțional vechiu este și acela, după care deputatul dietal ales se poate sfătui liberu cu alegătorii săi și poate să comunice cu aceștia cugetele, ideile și proiectele sale, atât pe calea presei, cât și în scris și verbalu. Dacă acestu drept s'ar denega, s'ar nimici, sau s'ar restringe, atunci s'ar sfârși cu sistemul de reprezentare și cu constituționalismul, ce se bazează în elu. Intre deputați și alegătorii săi nu există contract; alegătorii nu au dreptu de îndrumare și da revocare față cu deputatul, și deputatul nu are dreptu de dispunere asupra alegătorilor. Așa dér raportul dintre deputat și alegătorii săi trebuie să consistă în unitatea convicțiunii asupra cestiunilor publice ale legislațiunii, care unitate este însă cu totul imposibilă, decât se restringe dreptul de liberu cuvânt și de liberă sfătuire între deputați și alegători și decât lângă deputați stă procurorul și procedura penală, ca să tărăsc înaintea judecătoriei penale cuvintele, ideile și proiectele pronunțate în scris prin cuvântu sau prin sfătuire.

Ar fi în mare rătăcire acela, asupra constituțiunii patriei noastre, care ar susține, că imunitatea deputatului în ceea ce privește dreptul său de liberu cuvânt și folosirea acestui drept se mărginesc numai între zidurile clădirii parlamentului, și că afară de zidurile acestea elu nu mai există. Acestu drept și această imunitate trebuie să se estindă de fapt și asupra schimbului de idei dintre deputat și alegători, întempletu-se acesta pe calea presei, a scrisorii, sau a vorbirii, pentru-că fără de acesta raportul dintre deputat și alegător și-ar perde caracterul său moral și instituțiunea reprezentanței poporului ar degenera în usurpare.

Dreptul constituțional al deputatului de liberu cuvânt și de liberă sfătuire față cu alegătorii săi totdeauna a fost respectat și susținut neatinsu atât din partea dietelor, cât și din a domnitorilor și a guvernelor și sunt triste acele pagini ale istoriei constituționalismului patriei noastre, cari mărturisesc despre vătămarea acestui drept. Înainte cu 50 de ani guvernul a vătămât acestu drept constituțional în persoana baronului Nicolau Vaselyenyi și

a contelui Gedeon Rhaday și din cauza cuvintelor scăpate și a proiectelor pronunțate în cursul unei discuțiuni, ce a urmat înaintea alegătorilor în cestiun privitoare la legislațiune, au trasu la răspundere pe baronul Nicolae Veselyenyi și pe contele Gedeon Rhaday și i-au tărît prin procuror înaintea tribunalului penalu. Dér procederea acesta a guvernului a fost declarată în dietă de către trimișii tablei de unu gravament constituțional din cele mai grele ale țerei și dieta nu s'a liniștit până atunci, până când nu s'a delăturat acestu gravament. Franciscu Deak, acestu înțelept al națiunii de ferocitate aducere aminte, vorbindu în această cestiune în ședința restrinsă a deputaților, ținută la 2 Octomvrie 1839, și accentuându plângerile privitoare la liberu cuvânt și la greua chemare a legislatorilor, și-a terminat discursul cu următoarele cuvinte: „Dacă asupra capetelor acelora, cari au pășit pe cărarea de legislator, atărna paloșul puterii supreme, atunci s'a sfârșit cu progresul în Ungaria. Dacă vom ajunge aici, cinstite ordine și sfaturi, atunci mai bine să ne dăm jos de pe acel pedestal de legislator, care între asemeni împrejurări de siguru că va fi națiunii mai multu spre rău, decâtu spre folosu.“

De 40 de ani există în patria noastră constituțiua, ce se întemeiază pe principiul de reprezentare a poporului în parlamentu. În timpul acesta au fost conchiamate 10 diete și în parte au și fost ținute, și în acestu timpu niciodată nu s'a întempletu casu, ca unu guvern legal unguresc să fi trasu înaintea judecătoriei penale prin procurorul pe unu deputat pentru asemeni idei și proiecte, pe care aceste în calitatea sa de deputat le-a comunicat în modu oficial cu alegătorii săi. Pe timpul stărei de asediu sub Haynau s'a întempletu în adevăr unu asemenea lucru cu deputații dietei dela 1848, dér guvernarea lui Haynau nu este considerată în istoria vieții statului nostru nici ca maghiară nici ca legală.

Unu guvern legal maghiar n'a intentat niciodată unu asemenea procesu, ca acela al lui Doda. Ce tôte că fostu deputat, ale căroru idei și proiecte de multe ori au lovit multu mai tare în legea penală, decâtu acestu imprimat, prezentat aici ca obiect al acușării. (Va urma.)

SCRILE DILEI.

„Luminatorului“ i se raportază, că locuitorii din Caransebeș și împrejurime manifestară unu interesu atâtu de mare față cu procesul de presă al d-lui general Traian Doda, încâtu tôte biletele de intrare la pertractare se luară deja

în Filadelfia. — „Cătră acestu timpu“ — ne spune densusul — „formai cutezătorul și anevoiosul planu de a ajunge la perfecțiunea morală. Doream să-mi petrecu viața fără a face nici-odată vre-o greșală; voiam să fiu domn pe totu ce m'ar fi putut face să greșesc: aplicarea naturală, societate sau învățu. Fiind-că cunoscem, sau credem că cunoscem binele și răul, nu înțelegem pentru ce se nu pot face pe unul și să m'aferească de celalalt; însă în curându observaiu că am întreprinsu o lucrare mai grea decâtu imi închipuisem la începutu. Pe când imi așintem tôte lăuarea aminte, ca să mă ferească de o greșală, adeseori cădeam în alta fără se iau seamă: învățu profita de ori-ce neluare aminte; sau mai bine, aplicarea era mai tare decâtu rațiunea.“

Conchise în fine, că nu e destul a avé convicțiunea, că este în interesul nostru a fi virtuosi; că trebuie încă multă stăruință pentru a ne desțya de unele deprinderi rele, și a ne câștiga altele bune. Ca să ajungă aci adoptă următo-

rule metodă: Schiță unu planu de morală, în care, sub două-spre-șce numiri, cuprinde tôte virtuțile, pe cari le credea necesare sau de dorit, punându după fiă-care preceptul și instrucțiunea ei.

Deși biografia lui Franklin, împreună cu memoriile și alte scrieri ale sale, se află publicate în limba română de d. I. M. Riureanu, sub titlul: *Franklin: Opere alese*, credu că nu va fi de prisos a arăta și aici planul educațiunii sale personale. Astăzi, când împreună cu credința religioasă, au slăbitu atât de mult și ideile morale întemeiate pe ea, răspândirea câtu mai întinsă a unor asemenea exemple și precepte morale nu poate fi decâtu folositoare. Etă acelu planu:

1. *Cupănită.* Nu mânca până la îngruiare, nu bea până să te amețesci.

2. *Tăcere.* Nu vorbi decâtu ceea ce poți folositoru ție și altora; ferește-te de conversațiunile deșerte.

3. *Bună rânduie.* Fiăcare lucru să-și aibă locul său, și fiăcare parte din afacerile tale, timpul său.

4. *Resoluțiune sau hotărîre.* Fi hotărîtă a face ceea ce ești dator să faci și fă ceea ce ai hotărît fără strămutare.

5. *Cruțare.* Nu face nici o cheltuială decâtu pentru binele tău sau al altora; adevărat nu cheltui nimic fără trebuință.

6. *Sirguintă.* Nu perde timpul; ocupă-te totdeauna cu ceva folositoru; reține-te dela ori-ce lucrare deșertă.

7. *Sinceritate sau bună credință.* Ferește-te de ori-ce prefăcătorie; cugetările tale să fiă nevinovate și drepte, și vorbele să-ți fiă potrivite cugetărilor.

8. *Dreptate.* Nu face rău nimenui, nedreptățindu-l în interesele sale, ori neingrijindu a-i face binele, la care te obligă datoria.

9. *Moderațiune.* Ferește-te de orice excesu; nu te supăra de nedreptățile ce ți se facu, pe câtu crești că nu ești vinovat.

10. *Curățenie.* Nu suferi nici o necurățenie, nici pe corpul tău, nici pe vestmintele tale, nici în casa ta.

11. *Liniste.* Nu te turbura de nimicuri, sau de întâmplări obicnuite, pe cari nu le poți încungiura.

12. *Castitatea* în relațiunile căsătoriei.

La începutu lista cuprindea numai aceste douăspreșce virtuți, însă unu quaker, amic al său, îi observă cu bună-nădă, că este sumețu, că în conversațiune nu se mulțumesc numai să aibă dreptate, ci vré să probeze că alții se amăgesc ș. a. Elu se determină deci să scape de acestu viciu și adause a treispreșce virtuți:

Umilință. Imităză pe Christos și Socrate.

Voindu să ajungă la perfecțiune în tôte aceste virtuți și vedendu că-i este cu neputință de a se deprinde în tôte deodată, le luă pe rând, una câte una, în ordinea arătată, reflectându, că primele virtuți câștigate îi vor înlesni câștigarea celorlalte.

(Va urma.)

cu o săptămână mai înainte. Publicii numărului se îngrămădi înaintea tribunalului încă mult mai înainte de începerea pertractării. La pertractarea, ținută în prezența mai multor sute de omeni, toate foile frunze din Budapesta avură raportorii lor, asemenea avură raportorii diarele din Caransebeș și din provincia, așa că aceștia nu mai putură să începă în odaia laterală, menită pentru ei, ci pentru o parte din ei li-se făcu loc pe banca menită pentru acusatii. La amănunțimea Românilor se adună într-o grădina, unde lucrara o adresă de aderință, pe care o trimiseră generalului Doda. Și mai mulți Români se întruniră seara, la cina comuna. Dl. apărător C. Eötvös încă își manifestă dorința de a lua parte la această cină comună și Români, înțelegându de acesta, îl și invită într-o ei. Se rostiră aci mai multe toast: dl. N. Oncu toastă în onora generalului, M. Stănescu pentru apărătorul Eötvös, și dl. Eötvös mulțami pentru onora și atențiunea de care a fost împărțită, mărturisind, că stricăciosul curent sovietic este ați domnitor și ține pe mulți Maghiari în lanțuri; acestia însă, și d-sa, sunt nebuni (bolondok) și și încheia vorbirea ridicându paharul pentru domnele române.

„Biserica și Școala“ din Arad primesc din Budapesta șirea, că s'a resoluțiu deja primul proces de despărțire hierarhică intentată de Români contra Sârbilor. Se știe, că în diecesă Aradului se află mai multe comune cu populațiune mixtă, în cari Români, deși se află mai în toate comunele în majoritate, sunt supuși hierarhiei sârbesci, lipsiți fiind de mângăierea de a-și avé și ei o biserică națională română, în care se potă audi santele rugăciuni în limba lor maternă. Imprejurarea această, precum și adese-ori purtarea prea despotică din partea Sârbilor, i-a hotărât pe Români să se despartă de Sârbi și să elupte cu bărbăția autonomia lor bisericească. Primul proces resoluțiu de felul acesta, după cum li se raportază așa-dăra foicei „Biserica și Școala“, este procesul intentat de Români credincioși din comuna Satu-Chineză. Curia se fi resoluțiu acestu proces cam în senșul, ca averea comună a bisericeii și școlii se se împartă proporționat între Români și Sârbi după numărul sufletelor. Se speră, că totu în asemenea mod se va purcede și la despărțirea Românilor din celelalte comune mixte supuse hierarhiei sârbesci, ceea ce, în adevăr, ar fi foarte de dorit.

Se anunță din Austria mărtea prințului de Schwartzenberg, proprietarul cel mai bogat alți monarchiei. Poseda nu mai puțin de 46 leghe pătrate pământu în Boemia, fără a mai pune la socotă unu număr mare de castele, de ferme, de fâșii de pământu în Tirolu, în Austria de jos și în Ungaria. Făcea parte din Camera seniorilor. La Viena ținea cu socoteala lui unu fel de falanster în care fiii „supușilor săi“, ce și facu studiile la Viena, găsiu masă și adăpostu gratis. Era unu senior mare, prea generos, expeditiv în afaceri și, mai pe susu de toate, patriotu ardent. De aceea era foarte popularu prin ceea ce numea elu în glumă regatul lui Schwartzenberg.

Adunările de controlu ale honvedilor din raionul de întregire alți jumătății de brigadă de infanteria reg. ung. 23 se voru ține de astă dată în lunile Octomvri și Noemvri în ordinea următoare: în 1. Octomvri în cercul Baiei de Crișu, în 3 Oct. în alți Bradului, în 5 Oct. în alți Mureșu-Iliei, în 7 Octom. în alți Devei, în 8 Oct. în orașul Deva, în 10 Oct. în orașul și cercul Unie-dorei, în 12 Oct. în orașul și cercul Hategu, în 14 Oct. în cercul Puiului, în 16 Oct. în cercul Petroșenilor, în 18 Oct. în orașul și cercul Orăștiei,

în 20 Oct. în cercul Geoagiului, în 22 Oct. în cercul Vințului de jos. (Oficeru de controlu: Locotenent Anton Varteresz, oficeru pentru evidentă.) în 25 Oct. în orașul Visocna, în 27 Oct. în cercul Hususului, în 28 în alți Blășiului, în 31 în alți Iernotului. — În Noemvri: în 2 cercul Dicio St. Martiniului, în 4 alți Mediașului, în 5 în orașul Mediașu, 6 în orașul și cercul Elisabetopole, 8 în Sighișora, 9 în cercul Crișului, 11 în alți Agnitei, 13 în alți Nocrigului, 16 alți Săliștei, 17 în alți Miercurii și Poienii, 18 în alți Konții, 19 în orașul și cercul Sebeșu, 21 în cercul Sibiului, 22 în Sibiu. (Oficeru de controlu: căpitan Hazay, oficeru de întregire).

Se știe din Milano (Italia), că tenorul român Gabrielescu a făcutu furori pe acolo; acum este în America, unde obține succese cu Aida și Faust. A datu unu beneficiu la Cordova și după representația societatea „Panal“ i-a oferit unu ceasornicu în valoare de 5000 lei. Tenorul Dimitrescu s'a imbarcatu pentru Neapoli, de unde plecă în Austria.

Iată, după unu documentu englescu, cantitățile de cereale ce voru trebui importate pentru consumațiune, de următoarele țări: Franca 20,358,000 hectolitri; Angliera 4,943,000; Belgia 6,979,000 Olanda 4,943,000; Germania 5,816,000; Elveția 4,943,000; Italia 7,851,600 hectolitri. Recolta în Indii fiindu evaluată mai susu de mijlocia la 7,225,000 tone, această țară va puté furnisa o parte considerabilă în țările cari au necisitate de importațiuni de cereale.

„Bis. și Școala“ din Arad, află că comitetul permanentu va propune, în adunarea comitatensă, ca în comunele dela Radna până la Covasențiu se se începă culesul viilor în 1. Octomvri nou, și dela Siria încolo în 8 Octomvri nou. Culesul în anul acesta nu promite multu, deorece abstragându dela imprejurarea, că multe vii din promontoriul aradanu sunt pustiite de filoxeră, — prin seceta, ce a domnit în timpul din urmă, s'a impeditat dezvoltarea strugurilor. În privința calității însă se speră, că vinul va fi bun.

La 16 Septemvri se va judeca înaintea tribunalului Ilfov procesul noui moștenitoare a decedatei Momulu. De astă-dată, spune „România, s'a înfățișat adevărata moștenitoare, nepota de frate a decedatei Momulu, care cere totă averea din mâna nepoților de veri ce au dobândit posesiunea în lipsă de moștenitori cunoscuți mai aproape în grad. La 16 Septemvri se va judeca cererea de secuestru judiciar, și la 20 Octomvri procesul în fond.

Literatură.

Primim următoarea înștiințare: Oplu „Istoria diecesei române greco-catolice a Oradiei-mari“, Partea a II-a, 9 côle în 8° mare, tipariu cicero și garmondu, a eșit din imprimeria seminariului archidiecesan gr.-cat. din Blășu. Acastă parte cuprinde istoria specială a Românilor greco-catolici din diecesă romano-cat. a Oradiei-mari înainte și după propagarea calvinismului, descrie grelele timpuri, prin cari au trecut Români gr.-cat. din acea diecesă, până la restaurarea ierarhiei române gr.-cat. (1777) și enareză întâmplările acesteia până la mărtea episcopului de p. m. Ignațiu Darabanth (1805) urmându metodul analiticu a posteriori se țese istoria pe baza documentelor scose din arhivul dela „Propaganda Fide“ din Roma și dintr'alți episcopiei române gr.-cat. a Oradiei-mari, precum și din colecțiunea fericitului E. Hurmuzachi, din renumitul op al lui Bunyitay V. „Nagy-Várad Egyháztörténelme“ ș. a. m. P. T. publicu poté fi sigur,

că oplu, la care vinu a deschide abonamentu, este destul de interesant și și se vinde cu prețulu moderat de 60 cr. v. a. Blășu, 31 Augustu 1888. —

Dr. Ioan Ardelenu,
prof. de filologia classică.

În partea primă a oplului menționat, dl. Dr. Ardeleanu a espus pe scurtu fazele credinței creștine la Români dela încreștinarea lor până la începutul seculului alți XVIII-lea, și în partea a doua, pe care o anunțăm aci, se tractează istoria Românilor din diecesă romano-catolică a Oradiei-mari înainte și după propagarea Calvinismului, se descriu dificultățile, ce întâmpinără Români gr. cat. aflători în acea diecesă pentru restaurarea diecesei române gr. cat., în urmă se narază întâmplările acelei diecesă dela restaurarea ei (1777) până la mărtea episcopului Ignațiu Darabanth (1805). În partea din urmă a tomului din vorbă se cuprinde o frumoasă colecțiune de documente istorice.

Mulțamită publică.

La „petrecerea de dansu“ arangiată cu casiuena sântirei bisericeii gr. cat. din Crasna-Horvatu, s'au încasat următoarele suprasolviri dela d-nii: Andreiu Cosma din Șimleu 3 fl. 50 cr., Teodoru Lenghel din Strențu 3 fl. 50 cr., Vasilie Mica din Odorheiu 1 fl. 50 cr., Alimpiu Barbolovicu din Șimleu 1 fl., Ioan Moldovanu din Bănișioru 1 fl., Laurențiu Sima din Marinu 1 fl. 50 cr., Gratianu Flonta din Cațelul român 1 fl., Gregoriu Șimonu din Hureză 50 cr., I. Ilieșu din Sigu 50 cr., Iuliu Belle din Crasna 50 cr., Vasiliu Popu din Bănișioru 1 fl., Emilu Vecasiu din Hidigu 50 cr., Alexandru Vecasiu din Stărciu 50 cr. Suma această de 16 fl. 50 cr., destinată pentru fondul bisericescu scolaru din Crasna Horvatu, înmanându-se curăției bisericesci competente, prin această în numele comitetului arangiatoru se aduce mulțamită marinimoșilor donni contributori.

Grațianu Flonta,
casaru.

SCRIRI TELEGRAFICE.

Budapesta, 25 Septemvri. Ivor Kaas a fost alesu deputat în cercul interioru alți orașului cu 67 voturi majoritate.

Berlinu, 25 Septemvri. Principele Bismarck, fiindu întrebatu a declarat, că densus consideră ca apocrif memoriile împăratului Fredericu, cari au fost publicate. Despre această s'a convinsu îndată ce a văduțu textulu lor. Declarația lui Bismarck a surprinsu pe toți și se interpretază astfel, că urdătorul publicațiunii va fi silitu de a eși cu numele.

DIVERSE.

Piciorul struțului. Trei-șeci de struți mari și plini de pene frumoșe au fost debarcați la Marsilia din steamerul Caid. Paserile, cari provinu dintr'o fermă de pe lângă Oran, au fost transportate la grădina zoologică. Dece voru fi transportate la Parisu. Fia care struțu avea colivia sa. La plecare însă, în momentul când se băgau struții în colivia, unu individ s'a furișat pe lângă unu din ei și a vrutu să i smulgă câteva pene. Dér n'apucase să și smulgă vreuna, când primi dela pasere o lovitură de picioru, care l'u întinse mortu la pământu. Se știe, că struțulu posedă o forță comparabilă cu a calului.

Unu trandafir de o mie de ani. La Hildesheim, în Hanovera, faimosul trandafir bătrân de o mie de ani a fost și vera această încărcat de florile cele mai frumoșe. Acestu trandafir legendar, despre care tradițiunea dice, că a fost plantat de Carol cel Mare, n'a făcutu niciodată atât de mulți trandafiri. Trunchiul chiar începe să s'arate

a fi plin de viață și mulțime de curioși s'adună în giurul acestui bătrân și care a luptat cu asprile a dece seculi. Pe zidulu exterioru alți cripei catedralei este plântat acestu bătrân trandafir din Hildesheim. Elu întinde ramurile sale la 11 metri înălțime și în 10 metri lărgime.

Prea multă atențiune. Unu cetățen vienesu, d-nul Gustav R., făcuse deunăzi o excursiune la muntele Raxalpe, lăsându pe soția sa, o femeie grăsuță și inimică ostenelelor, în vale la unu birtu aproape de pôlele muntelui. A doua dimineț d-na R. primi spre marea sa spaimă o telegramă dela casa de adăpostu pe culmea muntelui cu următoarea cuprindere: „Vino de grabă aici susu, te vei căi vecinicu dacă nu imi implinesci dorința.“ Sermana femeie se speria, închipindu și că soțulu ei ar fi fostu victima unei catastrofe și că doresce s'o mai vedă încă odată înaintea morței sale, angagiă îndată doi călăuzi și, după o suire ostentore de șese ore, ajunse în fine susu la culmea muntelui înaintea casei de adăpostu. Spre nespusa sa mirare vedea acolo pe bărbatul său, ședendu la masă cu alți turiști, jucându o partidă de Taroc. Se înțelege că la acestu aspect d-na R. reversă pe capulu soțulu ei o furtună cu fulgere și trăsnete, dér elu se mărghini a i respunde cu liniște flegmatică: „Toți meteorologii ne făgăduesc pentru mâne unu ceru senin și cea mai frumoșă răsărire a soarelui, am dorit să potă profita și d-ta d'unu asemenea spectacolu măreț, d'aceea te-am chemat printr'o telegramă, creșendu că imi vei fi recunoscitore pentru atențiunea mea. „D-na R. însă n'a profitat de atențiunea soțulu ei, căci a doua și n'a fostu puțință s'o deștepte din somn.

ULTIME SCIRI.

Londra, 22 Septemvri. Correspondentulu diarului „Daily News“, la Petersburg crede într'adevăr, că Rusia nu doresce să resolve actualmente cestiunea bulgară, prevăduțu, că n'ar isbuti. Se crede asemenea că dd. de Bismarck și Kalnoky n'au decisu nimic în această privință.

Cursulu pieței Brașov

din 13 Septemvri st. n. 1888

Bancnote românesce	Cump.	Vând.	9.44	9.48
Argintu românesc	9.40	9.44		
Napoleon-d'or	9.63	9.65		
Lire turcesce	10.94	11.—		
Imperial	9.94	10.—		
Galbeni	5.70	5.72		
Scris. fonc. „Albina“ 6%	101.—	—		
„ „ 5%	98.—	98.50		
Ruble rusesce	124.—	125.—		
Discontulu	6½—8%	pe anu.		

Cursulu la bursa de Viena

din 24 Septemvri st. n. 1888.

Renta de aur 4%	101.20
Renta de hârtia 5%	91.—
Imprumutul căilor ferate ungare	146.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost. ungare (1-ma emisiune)	97.90
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost. ungare (2-a emisiune)	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost. ungare (3-a emisiune)	112.50
Bonuri rurale ungare	104.50
Bonuri cu clasa de sortare	104.50
Bonuri rurale Banat-Timișu	104.50
Bonuri cu cl. de sortare	104.50
Bonuri rurale transilvane	104.50
Bonuri croato-slavone	104.—
Despăgubirea pentru dijma de vinu ungurescu	99.75
Renta de hârtia austriacă	81.80
Renta de argint austriacă	82.45
Renta de aur austriacă	110.75
Losuri din 1860	139.75
Acțiunile băncii aust. ungare	875.—
Acțiunile băncii de credit ungar.	307.—
Acțiunile băncii de credit austr.	314.30
Galbeni împărătesce	5.76
Napoleon-d'or	9.58½
Mărci 100 imp. germane	59.25
Londra 10 Livres sterlinge	121.30
Imprumutul cu premiulu ungurescu	131.01
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	124.60

Numere singuratiche din „Gazeta Transilvaniei“ a 5 cr. se potă cumpăra în tutungeria I. Gross, în librăria Nicolae Ciurcu și Adolf Albrecht.

Editoru și Redactoru responsabilu:
Dr. Aurel Mureșianu.

Nr. 41—1888.

pres.

CONCURSŪ

Pentru ocuparea postului de învățătoră la școala comunală de fete din Hațeg, se scrie concurs până la 10 Octombrie 1888.

Emolumintele sunt:

- a) salariu anual 400 fl. eventual de la 1 Ianuarie 1889 300 fl.
b) cuartir liber — 4 orgi lemne.

Concurențele au a documenta, că obțin diploma de calificare, și că știu perfect limba română și maghiară.

Eforia școlară comunală.

Hațeg, la 19 Septembrie 1888.

160,3—1

Bersan, B.

președinte școlară.

Sz. 7583—1888.

tkv. számhoz.

158

Arverési hirdetményi kivonat.

A brassoi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság, közhírré teszi, hogy Katzitu Vasilie végrehajtatónak Voina G. Elena végrehajtatást szenvedő elleni 20 frt. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtatási ügyében a brassai kir. törvényszék területén lévő Brassó város határában fekvő a brassoi 2428 számú tjkben A-+a foglalt 2523 és 2524 hr. sz. fekvő 454 frt. ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fenti ingatlanok az 1888 évi November hó 13-ik napján délelőtt 9 orakor ezen kir. törvényszék tkvi iróházában meg-tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áról is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881 évi LX. t.-cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-us értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Brassóban 1888 évi Szeptember hó 1-ik napján.

A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Günstige Gelddarlehen

erhalten selbständige Personen, welche eine ordentliche Jahreswohnung und regelmässigen Verdienst oder Einkommen haben und zw. Gewerbetreibende, Kaufleute, Beamte, Offiziere, Privatiers, Grundbesitzer u. s. w. je nach Verhältniss von 50 fl. bis 1000 fl. als Personalkredit gegen leichte monatliche oder dreimonatliche Abzahlung mit 6% Verzinsung.

Auf grundbücherliche Intabulation gegen 4 1/2% und 5% auf Amortisation oder ohne solche. Nähere Auskunft ertheilt:

G. A. STEINER, Budapest

156,3—3

Gr. Károlyi-utca 12.

Brieflichen Anfragen sind 3 Stück Briefmarken beizuschliessen.

In magazinul de bucate

alt

Institutului de credit și de economii

„ALBINA“**FILIALA BRAȘOVŪ,**

e de închiriat etagiul I și podul.

Magazinul situat lângă gara Brașov e legat prin șinele proprii ale institutului direct cu acesta. Localele se pot închiria și tu și se pot închiria numai cabine singuratic.

Cabinele cuprind 3, 6 și 9 vagoane de bucate. În total cuprind localele de închiriat 24 vagoane; se primesc în aceste spre înmagazinare și bucate după greutate și cu sептемана, magazinul costă în casul acesta 1 cr. de 100 de kilograme pe săptămână.

Inchiriându-se pe termen fix mai lung și tu localele și cabine singuratic, se vor face reduceri însemnate de chiria.

Partidelor, care ocupă magazine de ale „Albinei“, li se pun la dispoziție pe lângă rebonificare potrivită cumpene decimale, vase de măsurat, ciur și trierător.

Deslușiri mai de aproape se pot primi în biroul institutului

Piața mare No. 90 de la 8—2 ore.

TIPOGRAFIA A. MUREȘIANU,

BRAȘOVŪ,

PIAȚA MARE Nr. 22,

înființată cu începerea anului acestuia, provădită cu cele mai noi mijloace tehnice și asortată cu cele mai moderne tipuri,

primește și efectuează tot felul de lucrări tipografice, precum:

Opuri și broșure, statute, foi periodice, imprimate artistice în aur, argint și culori, tabele, etichete de tot felul și executate elegant.

Pentru comercianți: adrese pe scrisori, facturi, liste cu prețuri curente, avisuri, recomandări, cercuri ș. a.

Programe elegante, bilete de vizită, bilete de logodnă și de nuntă, după dorință și în culori.

Disponându de mașini perfecționate și de isvóre efine pentru procurarea hârtiei, stabilimentul nostru tipografic este în poziție a esenta oric-ce comandă în modul cel mai exact și estetic precum și cu prețurile cele mai moderate.

Comandele eventuale se primesc în biroul tipografiei, Brașov, piața mare Nr. 22, etagiul I, către stradă. Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.